

Delårsrapport med prognos 2 2024

Överförmyndarnämnden

Beslutad av Överförmyndarnämnden, den 19 september 2024

Innehåll

1. Förslag till beslut	3
2. Verksamhetschefens bedömning och analys	4
2.1 Analys av verksamhetens prognos	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.3 Förväntad utveckling 2025–2027	5
3. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens strategiska områden	7
3.1 Nämndens bidrag till Kommunfullmäktiges uppdrag samt strategiska mål	8
3.2 Övriga mål och uppdrag	12
4. Analys av nämndens ekonomi	14
Enheternas delårsresultat och prognos	15
Intäcks- och kostnadsutveckling	17
Investeringar	18
5. Fem år i sammandrag	19
6. Bilagor	21
Bilaga 1: Planerade och vidtagna åtgärder	22

1. Förslag till beslut

Delårsrapport med prognos 2 syftar till att redovisa det ekonomiska resultatet efter årets åtta första månader samt den andra prognosen för helåret. Helårsprognosen för 2023 visar på ett underskott mot budget på 2,4 mnkr.

Kansliet och nämnden lägger stor vikt vid ett utvecklingsarbete som är helt nödvändigt för att kunna säkra nämndens grunduppdrag och att på sikt nå en ekonomi i balans. För att detta ska kunna genomföras krävdes en tillfällig utökning redan under 2023 och även 2024 med 2,0 tjänster samt en permanent utökning av medel för kompetensutveckling av personalen och ställföreträdarna med sammanlagt 300 tkr per år. Dessa åtgärder saknade täckning i budget för 2024, men nämnden fattade beslut om att genomföra dessa med hänsyn taget till vad som ovan sagts om att säkra grunduppdraget och att på sikt nå en ekonomi i balans. Åtgärderna gör att den ekonomiska ramen inte kommer kunna hållas. Resterande del av underskottet förväntas uppstå på kostnadsställe för ställföreträdare utifrån att Förvaltarenheten prognosticerar ett underskott vilket täcks av Överförmyndarnämnden samt att det har tillkommit utökade kostnader för privat professionell ställföreträdare.

Av de fyra nämndmål som finns i Överförmyndarnämndens verksamhetsplan för 2024 är prognosen att tre kommer vara uppfyllda vid årets slut. Det mål som inte bedöms uppfyllas rör personalens arbetsledning och kompetens, och anledningen till att det sannolikt inte kommer att uppfyllas är den höga arbetsbelastning som har varit på Överförmyndarkansliet under lång tid.

Överförmyndarkansliets förslag till Överförmyndarnämnden:

1. Överförmyndarnämnden fastställer delårsrapport med prognos 2 för 2024.
2. Delårsrapporten överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.

2. Verksamhetschefens bedömning och analys

2.1 Analys av verksamhetens prognos

Av de fyra nämndmål som finns i Överförmyndarnämndens verksamhetsplan för 2024 är prognosen att tre kommer vara uppfyllda vid årets slut. Det mål som inte bedöms uppfyllas rör personalens arbetsledning och kompetens, och anledningen till att det sannolikt inte kommer att uppfyllas är den höga arbetsbelastning som har varit på Överförmyndarkansliet under lång tid.

Överförmyndarkansliet har under 2023 och 2024 arbetat med utvecklingsarbete inom åtta fokusområden. Sammantaget innebär de förändringar som genomförts att kvaliteten i Överförmyndarnämndens grunduppdrag har förbättrats mycket under de senaste två åren. Det kvarstår dock en del arbete innan allt fungerar helt och hållet som det borde, bland annat utifrån att kansliet har gått kort om personal under året och att det inte finns tillräckligt med resurser till vissa utvecklingsområden såsom digitalisering.

Överförmyndarnämnden prognosticerar en negativ budgetavvikelse på 2,4 mnkr för 2024. En stor del av avvikelsen beror på beslutet att öka personalstyrkan med 2,0 tjänster för att säkerställa nämndens grunduppdrag. Detta beslut togs efter samråd med kommunledningen. Resterande del av underskottet förväntas uppstå på kostnadsställe för ställföreträdare utifrån att Förvaltarenheten prognosticerar ett underskott vilket täcks av Överförmyndarnämnden samt att det har tillkommit utökade kostnader för privat professionell ställföreträdare.

De åtgärder som beskrivs i bilaga 1; utökning av personalstyrkan samt satsning på kompetensutveckling för personal och ställföreträdare, är helt nödvändiga för Överförmyndarkansliets utvecklingsarbete. Utvecklingsarbetet ger förutsättningar för att säkra grunduppdraget och är viktigt för att på sikt hamna i ett läge där nämndens kostnader som är påverkansbara för nämnden inte avviker negativt mot budget. Under det pågående utvecklingsarbetet har verksamheten kunnat konstatera att behovet är större än vad som framgick i den initiala kartläggningen. För att Överförmyndarnämnden framöver ska kunna nå en budget i balans och uppnå uppställda mål behöver utvecklingsarbetet fortgå även under kommande år. Samtidigt har ärendemängden ökat kraftigt sedan 2019 utan att antalet överförmyndarhandläggare har utökats. Det är därför av största vikt att Överförmyndarnämnden framåt ges de resurser som krävs för att de positiva förändringarna ska bli bestående och att Överförmyndarkansliet kan leva upp till de juridiska krav som finns på verksamheten, så att det inte blir en återgång till tidigare brister.

2.1.1 Verksamhetschefens övriga inspel

Det finns behov av fortsatt utveckling och arbete inom en rad områden. Det är viktigt att ge ställföreträdare goda möjligheter att lyckas i sina uppdrag genom rätt stöd från kansliet. Det bidrar även till att huvudmännen får sina behov tillgodosedda i högre grad. Stora insatser gällande utbildning och samverkan med andra aktörer har genomförts och det är ett behov som bedöms kvarstå framåt mot bakgrund av den ökade komplexiteten ställföreträdare stöter på i sina uppdrag. En god kvalitet i kompetensutveckling för ställföreträdare samt en bra service från kansliets sida bedöms vara av yttersta vikt för att så stor del som möjligt av ärenden ska kunna hanteras av ideella ställföreträdare. Det är även ett sätt för att bromsa kostnadsökningarna som uppstår när professionella ställföreträdare behöver anlitas.

Inflödet av nya ärenden som hanteras av Överförmyndarkansliet är högre än det antal som avslutas. Det innebär att antalet ärenden där tillsyn ska utföras inte bara blir mer komplicerade, utan även antalet ökar. Det har inneburit att arbetsbelastningen successivt har ökat år för år och nu är på en nivå som inte är hållbar utifrån kvalitets- och arbetsmiljöperspektiv.

Ett av de fokusområden som togs fram hösten 2022 var digitalisering och det är ett område där mycket resurser behöver läggas framåt. Överförmyndarverksamheten är historiskt en väldigt ”papperstung” verksamhet med fysiska akter som växer i takt med att ärenden ökar i komplexitet och antal. Endast en liten del av dessa akter är idag digitala men behöver bli helt digitala framåt för att det ska finnas förvaring för de handlingar som fortsatt måste sparas i fysisk form enligt gällande lagstiftning samtidigt som Överförmyndarkansliet ska kunna flytta till ändamålsenliga lokaler med bättre fysisk arbetsmiljö. Ytterligare digitalisering behövs i ett flertal processer för att göra dem mer effektiva. På så sätt kan så mycket resurser som möjligt läggas på nämndens huvuduppgift, tillsyn.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Överförmyndarnämnden har under 2024 fortsatt sitt utvecklingsarbete. Åtgärderna med utökade kostnader för bemanning och kompetensutveckling påverkar på kort sikt nämndens ekonomi negativt. Personalkostnaderna förväntas generera en avvikelse på cirka 2 mnkr under 2024.

På senare år har överförmyndarverksamheten konstaterat en utveckling mot allt fler komplicerade ärenden som ställer höga krav på ställföreträdarna. Det är svårt att rekrytera ideella ställföreträdare med rätt kompetens för dessa ärenden. När Förvaltarenheten inrättades var tanken att de anställda i första hand skulle arbeta med ärenden med hög komplexitet. Så har dock inte blivit fallet och därför har Överförmyndarnämnden under 2024 behövt anlita företaget Optio, ett bolag med professionella ställföreträdare, i ett ökande antal ärenden. Detta har lett till att kostnaden för att anlita privat professionell ställföreträdare har ökat och nämnden prognosticerar en avvikelse om ungefär 620 tkr kopplat till detta. Samtidigt blir Förvaltarenhetens underskott större ju högre andel mindre komplexa ärenden de anställda hanterar eftersom dessa genererar lägre arvode. Underskottet för Förvaltarenheten under 2024 förväntas uppgå till ca. 500 tkr samt arvodeskostnader på ca. 300 tkr som kommer att regleras i slutet på året.

2.3 Förväntad utveckling 2025–2027

Överförmyndarnämnden har identifierat och fastställt åtta fokusområden för sitt utvecklingsarbete. Under det pågående utvecklingsarbetet har verksamheten kunnat konstatera att behovet är större än vad som framgick i den initiala kartläggningen. Behovet av att aktivt jobba med utvecklingsarbete i hög grad bedöms kvarstå i ytterligare ett par år. De områden som framför allt behöver fortsatt fokus 2025 och framåt är kompetensutveckling, samverkan, ställföreträdarens kompetens, rekrytering av ställföreträdare och digitalisering.

Det finns en stor osäkerhet om Ställföreträdarutredningens¹ förslag kommer att bli verklighet eller inte under perioden. De förslag som ligger kommer, om de blir verklighet, att öka ställföreträdarens kompetens och ge en mer likriktad handläggning

¹ SOU 2021:36 Gode män och förvaltare – en översyn.

över landet. Även överförmyndares kompetens kommer att öka på vissa håll. Huvudmännens rättigheter kommer att stärkas och rättssäkerheten öka för dessa medborgare som är i en utsatt situation. Förändringar enligt Ställföreträdarutredningen kommer att innebära att handläggarna kommer behöva betydligt mycket mer tid än idag för att granska ställföreträdarnas uppdrag. Därutöver kommer överförmyndarna i Sverige att ta över en betydande arbetsuppgift som idag ligger på tingsrätterna. En annan förändring blir att fler barn som kommer ensamma till landet kommer att omfattas av Lagen om god man för ensamkommande barn, till exempel kvotflyktingar och EU-migranter.

Den preliminära bedömningen är att verksamheten skulle behöva utökas med minst fyra årsarbetare för att möta de utökade arbetsuppgifterna om samtliga förslag i Ställföreträdarutredningen går igenom. Förslagen förväntas innebära kostnadsökningar för landets kommuner med omkring 200 miljoner kronor årligen. Dock något lägre under de första åren, till dess att reformen i sin helhet träder i kraft. Omräknat till Örebros befolkningens mängd i förhållande till rikets skulle det innebära en kostnadsökning med cirka 3 miljoner kronor per år. Utredningen föreslår att kommunerna ska kompenseras genom ökat generellt statsbidrag. Nämnden och kommunen behöver planera och förbereda inför förändringarna så snart som möjligt; ta höjd för en utökning av personalstyrkan (ej tillfällig), utbilda personalen inför ny lagstiftning och hitta nya arbetssätt för att hantera de nya uppgifterna.

Oavsett vad som händer med förslagen i Ställföreträdarutredningen väntas ärendevolymen som hanteras av Överförmyndarkansliet öka under planperioden. Under perioden 2019-2023 ökade antalet huvudmän med drygt tio procent och det är rimligt att tro att ökningen håller i sig under de närmast kommande åren. Antalet överförmyndarhandläggare på kansliet räknat i årsarbetare är fortsatt detsamma som 2019 vilket innebär att arbetsbelastningen för varje enskild medarbetare har ökat och kommer att öka ytterligare om inte resurser för att anställa fler medarbetare tillförs.

Arvodeskostnaderna går upp i takt med nya prisbasbelopp. Huvudsakligen påverkar föregående års prisbasbelopp innevarande års utbetalda arvoden. Det beror på att man till exempel under 2024 granskar det ställföreträdarna gjort under 2023, och även utbetalt arvode gäller det arbete som de utfört under 2023. 2023 års prisbasbelopp var 52 500 kr medan 2024 års prisbasbelopp är 57 300 kr. Det innebär att prisbasbeloppet ökar med 8,7 procent från 2022 till 2023 och med ytterligare 9,1 procent till 2024. Dessa ökningarna kommer att ge utslag på utbetalda arvoden i samma utsträckning men förskjutet ett år.

Överförmyndarkansliet har kommit långt i sitt utvecklingsarbete men fortsatt utveckling behövs. För att kunna uppnå och bibehålla en god kvalitet i grunduppdraget och en god arbetsmiljö för medarbetarna är det av största vikt att Överförmyndarnämnden framåt tillförs de resurser som krävs för utvecklingsarbete och kompetensförsörjning. Riskerna är annars att Överförmyndarnämnden för att nå en ekonomi i balans tvingas vidta åtgärder som medför en återgång till tidigare brister i exempelvis utbildning för ställföreträdare, arbetsmiljö, tillgänglighet och kompetens och gör att Överförmyndarnämnden inte kan leva upp till de juridiska krav som finns på verksamheten. Värt att notera är att om huvudmännen inte får det stöd de behöver från sina ställföreträdare ökar trycket på andra kommunala verksamheter så som Försörjningsstöd, vilket betyder att en välfungerande överförmyndarverksamhet bidrar till en positiv ekonomisk och verksamhetsmässig utveckling för en större andel av kommunen än bara den egna verksamheten.

3. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens strategiska områden

Överförmyndarnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges strategiska mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet, är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning.

Detta utförs i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av nämndens resurser.

I samband med delår 2 sker uppföljning av Överförmyndarnämndens egna mål och aktiviteter relaterade till Kommunfullmäktiges strategiska mål.

För varje nämndmål görs en prognos för måluppfyllelse. Prognosen kompletteras med en kortfattad slutsats av den analys som gjorts avseende verksamhetens prestation i linje med målet. När det gäller de strategiska mål som nämnden ska bryta ned i aktiviteter sker en rapportering av om genomförandet av aktiviteterna går enligt plan eller ej.

För uppdragen görs en prognos för genomförandet.

I avsnitt 3.2 sker uppföljning av de nämndmål som inte är direkt relaterade till något av Kommunfullmäktiges strategiska mål.

3.1 Nämndens bidrag till Kommunfullmäktiges uppdrag samt strategiska mål

3.1.1 Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till de två strategiska mål som utgör utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet. Avsnittet avslutas med en redovisning av hur nämnden bidragit till riktade uppdrag från Kommunfullmäktige.

Strategiskt mål 1: Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning

Utvecklingsarbetet med åtta fokusområden är helt och hållet avhängigt en utökning under 2023 och 2024 med 2,0 tjänster samt en permanent utökning av medel för kompetensutveckling av personalen och ställföreträdarna med sammanlagt 300 tkr per år. Kommundirektören har meddelat att det inte blir en utökad budgetram för 2024, men att det finns förståelse för att satsningarna behöver göras. Utöver detta är det en stor del av Överförmyndarnämndens kostnader som nämnden inte kan påverka; framför allt arvodeskostnaderna för ställföreträdare samt Förvaltarenhetens underskott. Överförmyndarnämnden har därför, inom det strategiska målet om budget i balans och bidragande till god ekonomisk hushållning, valt formuleringen som nämndens egna mål.

Nämndmål: Nämnden och dess verksamhet ska under 2024 verka för en utveckling som innebär att nämndens kostnader som är påverkansbara framgent inte ska avvika negativt mot budget.

Prognos måloppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Tabell: Indikatorer.

Indikatorer för mätning av måloppfyllelse	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Målvärde 2024
Ekonomisk ramavvikelse, tkr	-876	-560	-2 400	-1 986
Ekonomisk ramavvikelse exkl REN för ställföreträdare	99	-703	-1 209	-1 209
Ställföreträdaruppdrag där arvode inte tas ut, andel (%)	8 %	14 %	14 %	-
Kostnad för överförmyndarnämnd/ställföreträdarskap, i kronor (exkl arvoden)	8 328	9 490	9 490	Oförändrat

Utifrån förutsättningar med förvaltarenheten, arvoden, behov av tillfällig utökning av personal samt behov av kompetensutveckling, är prognosen att nämnden inte kommer klara av att hålla en budget i balans. Satsningarna och utvecklingsarbetet är dock nödvändiga för att säkra grunduppdraget och viktiga steg för att på sikt hamna i ett läge där nämndens kostnader som är påverkansbara för nämnden inte avviker negativt mot budget, och således bidrar nämnden till god ekonomisk hushållning.

Strategiskt mål 2: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö * GEH-mål

Personalen på Överförmyndarkansliet har en god grundkompetens men behöver få kompetensutveckling och sakkunnigt stöd i sitt arbete för att ha rätt förutsättningar för att klara av de komplicerade ärenden som de handlägger. På så vis kan en god kvalitet i grunduppdraget uppnås samtidigt som personalen känner sig trygga i sitt arbete.

Nämndmål: Personalen ska känna en trygghet i att de har den arbetsledning och kompetens som krävs för uppdraget.

Prognos måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
	X

Tabell: Indikatorer.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Målvärde 2024
Andelen positiva svar på påståendet i medarbetarenkäten: ”Jag lär mig nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete”	73 %	73 %	-	90 %
Andelen positiva svar på påståendet i medarbetarenkäten: ”Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete”	89 %	80 %	-	75 %

Resultatet av dessa två indikatorer presenteras i samband med resultatet av kommunens medarbetarenkät. När delårsrapport 2 skrivs har resultat från medarbetarenkäten för 2024 ännu inte presenterats. Förhoppningen är att målvärdena nås, men med tanke på den höga arbetsbelastning som varit på Överförmyndarkansliet under en längre tid är prognosen för tillfället att målet inte nås, då en hög arbetsbelastning kan ha en negativ påverkan på personalens möjlighet att ta till sig av kompetensutveckling, kompetensöverföring och stöd i arbetet och därmed lära nytt, utvecklas och ta ansvar.

Uppdrag 2024

- Varje nämnd skall upprätta en kompetensförsörjningsplan för sitt ansvarsområde. Uppföljning av planens verkställande ska ske i nämndens ordinarie uppföljningsarbete.

Prognos uppdrag		
Genomfört	Påbörjat	Ej påbörjat
X		

En kompetensförsörjningsplan för Överförmyndarnämndens verksamhet planeras att tas fram under hösten 2024. Prognosen är därmed att uppdraget kommer att vara genomfört vid årsskiftet 2024/2025. Eftersom arbetet inte är påbörjat då delårsrapport 2 skrivs kan nämnden ännu inte se något resultat av uppdraget.

3.1.2 Strategiskt område: Lärande, utbildning och arbetsmarknad

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till det strategiska mål som Överförmyndarnämnden berörs av inom området Lärande, utbildning och arbetsmarknad.

Strategiskt mål 5: Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling

Att utveckla den organisatoriska och sociala arbetsmiljön syftar till att främja hälsa och motverka ohälsa inom områdena arbetsbelastning, arbetstidens förläggning och kränkande särbehandling. Under både 2023 och 2024 har Överförmyndarkansliet arbetat mycket med olika aktiviteter kring arbetsmiljön. Mål för Överförmyndarkansliets organisatoriska och sociala arbetsmiljö skulle ha tagits fram under 2023 men andra åtgärder kopplade till arbetsmiljö behövde prioriteras. Därför kvarstår målet till 2024.

Nämndmål: Under 2024 ska nämndens verksamhet ha ställt upp mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Prognos måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Tabell: Indikatorer.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Målvärde 2024
Mål har under 2024 tagits fram för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.	-	Nej	Ja	Ja
Andelen positiva svar på påståendet i medarbetarenkäten: ”Jag är insatt i min arbetsplats mål”.	67 %	87 %	-	75 %
Andelen positiva svar på påståendet i medarbetarenkäten: ”Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt”.	17 %	33 %	-	50 %

Mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön planeras tas fram på en arbetsplatsträff på kansliet under hösten. Resultatet för de andra indikatorerna kommer vid medarbetarenkäten men prognosen är att målvärdena inte kommer nås p.g.a. kansliets höga arbetsbelastning. Hur verksamheten har jobbat med arbetsmiljö, kompetensutveckling och ärendefördelning spelar stor roll för om målet kan ses som uppfyllt. Kansliet har arbetat strategiskt med dessa frågor under 2024 vilket har gett positiva resultat. Sammanvägt med den första indikatorn blir prognosen att nämndmålet kommer att uppfyllas.

3.1.3 Strategiskt område: Ett tryggt Örebro genom hela livet

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till det strategiska mål som Överförmyndarnämnden berörs av inom området Ett tryggt Örebro genom hela livet.

Strategiskt mål 8: Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten

Överförmyndarnämnden har en av kommunens minsta verksamheter men den berör en ökande andel invånare utifrån ett flertal lagstiftningar. Nämndens grunduppdrag är att utreda behov av, rekrytera och utöva tillsyn av ställföreträdarskap samt erbjuda stöd åt ställföreträdare. Ett väl utfört grunduppdrag innebär att huvudmännen får sina behov tillgodosedda vilket bidrar till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten. Verksamheten behöver samverka med andra aktörer som möter personer som har eller kan behöva god man eller förvaltare, för att förbättra förutsättningarna för personal och ställföreträdare att utföra sitt arbete och sina uppdrag och därigenom förbättra huvudmännens situation.

Nämndmål: Under 2024 ska Överförmyndarkansliet haft minst 8 st samverkansmöten med olika kommunala, regionala, privata och ideella verksamheter som möter personer som har eller kan behöva god man eller förvaltare.

Prognos måluppfyllelse	
Uppfylls	Uppfylls ej
X	

Tabell: Indikatorer.

Indikatorer för mätning av måluppfyllelse	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Målvärde 2024
Antal genomförda samverkansmöten	-	7	9	8

Överförmyndarkansliet har hittills under 2024 haft sju samverkansmöten med olika kommunala, regionala och ideella verksamheter som möter personer som har eller kan behöva god man eller förvaltare. Ytterligare två samverkanstillfällen är inplanerade under hösten och prognosen är därför att målvärdet kommer att nås. Samverkansmötena med de berörda verksamheterna har fungerat bra och har lett till ökad förståelse för varandras verksamhet och för ställföreträdarnas uppdrag, vilket gör att kontakten mellan Överförmyndarkansliet och de olika verksamheterna i det löpande arbetet har förbättrats.

3.1.4 Strategiskt område: Ett hållbart och växande Örebro

I detta avsnitt redovisas nämndens bidrag till det strategiska mål som Överförmyndarnämnden berörs av inom området Ett hållbart och växande Örebro.

Strategiskt mål 16: Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka *GEH-mål

Med anledning av att Överförmyndarkansliet är en liten verksamhet och att denna verksamhet är av sådan beskaffenhet att den har mycket liten påverkan på kommunens

energianvändning är det svårt för Överförmyndarnämnden att bidra till detta mål genom sitt grunduppdrag. En viss energianvändning uppstår givetvis ändå i det dagliga arbetet i kontorsmiljö och för att se om det finns något kansliet kan göra för att effektivisera energianvändningen ska kansliet använda sig av Miljöchecklistan.

Aktivitet: Medarbetarna ska tillsammans under 2024 ha gått igenom och dokumenterat i Miljöchecklistan.² Miljöchecklistan är ett stöd som vänder sig till verksamheter på enhetsnivå inom Örebro kommun. Checklistans syfte är att stötta verksamheten att identifiera och prioritera det egna miljöarbetet. Detta ska vara genomfört senast vid 2024 års utgång.

Status för aktivitetens genomförande	
När ska aktiviteten vara genomförd?	Status
Senast vid 2024 års utgång.	Enligt plan

Överförmyndarkansliet planerar att gå igenom och dokumentera i Miljöchecklistan på en arbetsplatsträff (APT) eller ett kanslimöte under hösten. Eftersom aktiviteten enligt verksamhetsplan 2024 ska genomföras senast vid slutet av året innebär det att status för aktiviteten bedöms vara enligt plan.

3.1.5 Strategiskt område: Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Överförmyndarnämnden berörs varken av mål eller uppdrag inom området Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur.

3.2 Övriga mål och uppdrag

Nämnden gav i verksamhetsplan 2024 verksamhetschefen i uppdrag att föra diskussion med Kommundirektören om förutsättningar för Förvaltarenheten och vad som behöver förändras för att komplexa ärenden ska kunna hanteras samtidigt som nämnden får bättre rådighet över sin egen budget.

Verksamhetschefen har under 2024 fört diskussion med Kommundirektören om Förvaltarenheten enligt det uppdrag som gavs i verksamhetsplan 2024. Kommundirektören initierade under våren 2024 en extern utredning av Förvaltarenheten och uppdragstagaren Ensolution har lämnat en slutrapport som Överförmyndarnämnden har fått ta del av. I rapporten beskrivs tre alternativa vägval; att behålla och utveckla Förvaltarenheten, att alla komplexa och akuta uppdrag hanteras av privat professionell utförare samt att alla uppdrag oavsett komplexitet hanteras av ideella ställföreträdare. Det förslag som förordas i utredningen är att Förvaltarenheten ska behållas, men att uppdraget ska tydliggöras och målsättas för att kunna följas upp och utvärderas. Enligt det förslag till samverkansdokument som följer med utredningen ska Överförmyndarnämnden finansiera Förvaltarenhetens sammantagna kostnader och arvode som betalas av huvudmännen ska bokföras hos Överförmyndarnämnden.

Ännu är inga beslut fattade om Förvaltarenhetens framtid men om kommunledningen beslutar att följa utredningens förslag innebär det att förutsättningarna för hanteringen av komplexa ärenden kan komma att förbättras, förutsatt att Förvaltarenheten utvecklas på det sätt som beskrivs i utredningen och samverkansdokumentet, men att

² [En ekologiskt hållbar verksamhet - intranät \(orebro.se\)](https://www.orebro.se/intranat/ekologiskt-hallbar-verksamhet)

Överförmyndarnämnden inte får bättre rådighet över sin egen budget. Verksamhetschefens uppdrag att föra diskussion med kommundirektören i frågan är dock att betrakta som genomfört.

I verksamhetsplan 2024 gav Överförmyndarnämnden även verksamhetschefen i uppdrag att, om det är möjligt, låta kunskap om våld i nära relation vara ett inslag i såväl ställföreträdarnas kompetensutveckling, som nämndens och personalens.

Överförmyndarkansliet har undersökt möjligheten att lägga till kunskap om våld i nära relation i kompetensutvecklingen för ställföreträdare, nämnden och personalen. Kansliet har kontaktat andra verksamheter inom Örebro kommun såväl som Länsstyrelsen och andra kommuner, men det utbildningsmaterial om våld i nära relationer som finns rör mestadels mäns våld mot kvinnor eller hedersrelaterat våld. Även om dessa typer av våld i nära relation kan förekomma i relationerna mellan ställföreträdare, huvudmän och anhöriga är det i större utsträckning ekonomiskt och psykiskt våld som kan vara aktuellt, men kring detta har kansliet trots mycket nedlagt arbete inte lyckats hitta något relevant utbildningsmaterial. Verksamhetschefen bedömer därför att det i dagsläget tyvärr inte är möjligt att inkludera kunskap om våld i nära relation i kompetensutvecklingen för ställföreträdare, nämnden och personalen. Frågan fortsätter dock bevakas om det skulle komma ut nytt material med mer relevant inriktning för överförmyndarverksamheten.

Ytterligare två områden som nämns under ”Övriga mål och uppdrag” i verksamhetsplan 2024 och som är tätt sammanlänkade med varandra är digitalisering och verksamhetens lokalisering. Digitaliseringen är en nödvändighet för att slippa hantera den pappersmängd som görs idag. Med en stor pappershantering krävs också viss yta för arkiv. Myndighetsutövningen och den sekretess som råder ställer höga krav på lokalerna. Till exempel är det omöjligt att bedriva verksamheten i lokaler med aktivitetsbaserat arbetssätt eller tillsammans med andra om det finns risk att samtal om och med huvudmän, anhöriga och ställföreträdare riskerar att överhöras av annan personal utanför verksamheten. Arkivbehov, myndighetsutövning och sekretess är viktiga faktorer i planeringen för verksamhetens lokalisering.

Verksamhetschefen har undersökt möjligheten att tillföra resurser till Överförmyndarnämnden för att arbeta med digitalisering, då det är en nödvändighet för att komma framåt i frågan om verksamhetens lokalisering såväl som frågor om arbetsbelastning och effektiv användning av personalresurser. Nämnden har i nu gällande budget varken möjlighet att avsätta egna personalresurser för att arbeta med digitalisering eller ekonomiska resurser för att köpa in tjänster för detsamma, och det finns inga andra möjligheter inom kommunen att få stöd i arbetet. Verksamhetschefen har dock fått besked om att digitaliseringen måste lösas med befintliga resurser vilket gör att arbetet med digitalisering i det närmaste har stått stilla under 2024 då andra utvecklingsområden har behövt prioriteras.

4. Analys av nämndens ekonomi

Delårsresultat och prognos – ekonomi

Överförmyndarnämnden har en budget på 20 857 tkr och prognostiserar vid delår 2 ett underskott på ca. 2,4 mnkr på helår. Totala nämndens utfall för perioden till och med augusti uppgår till 14 303 tkr, vilket motsvarar 69 procent av tilldelad budgettram.

Ansvar	2023	Ack	Ack	Ack	Prognos	Budget	Helår
	Bokslut	Augusti	Augusti	Augusti			
Nämnd	-420	-282	-259	-23	-365	-389	24
Kansli	-12 840	-8 916	-7 880	-1 036	-13 636	-12 404	-1 232
Ställföreträdare	-7 082	-5 105	-5 130	25	-9 086	-7 912	-1 174
REMO	-135	0	-101	101	-152	-152	0
Totalt	-20 477	-14 303	-13 370	-933	-23 240	-20 857	-2 383
Samtliga belopp i tabellen ovan är i tusentalskronor (tkr)							

Vid delår 2 är prognosen att nämnden kommer att redovisa en negativ budgetavvikelse på cirka 2,4 mnkr. Orsaken till det förväntade underskottet ligger främst i beslutet att öka personalstyrkan med 2,0 tjänster för att säkerställa nämndens grunduppdrag. Detta beslut togs efter samråd med kommunledningen, som tidigare hade uttryckt förståelse för att sådana satsningar skulle krävas även under 2024 för att säkra grunduppdraget.

Resterande del av underskottet förväntas uppstå på kostnadsställe för ställföreträdare då interna arvodeskostnader till förvaltarenheten inte fullt ut förväntas täcka förvaltarenhetens kostnader och ett underskott där finansieras av

Överförmyndarnämnden. Därtill har det tillkommit utökade kostnader för Optio, ett privat bolag som utför arbete för kommunernas överförmyndarnämnder. Antal ärenden hos bolaget förväntas öka på resterande månader på året.

Budgetrevideringar som har genomförts sedan beslutet om verksamhetsplanen specificeras nedan.

Överförmyndarnämnd	Budget 2024
Utgående ram 2023	19 917
Löneöverhäng, jan-mars 2024	68
Ökad PO-pålägg 1,22%-enheter	94
Fördelat effektiviseringskrav	-1
Hyreskompensation 2024	22
Lönekompensation, 9 mån 2024	217
Indexuppräknig, arvoden	540
Budgettram 2024	20 857

Samtliga belopp i tabellen ovan är i tusentals kronor (tkr)

Överförmyndarnämndens totala budgettram för 2024 uppgår till 20 857 tkr. Justeringar som har tagits hänsyn till i samband med beslut om budgetramen inför 2024 är löneöverhäng som motsvarar tre månaders löneutfall och en förväntad ökning på personalomkostnads på totalt 162 tkr. I nämndens ram fördelades även ett effektiviseringskrav som minskar budgetramen med 1 tkr. Under året kom beslut om hyreskompensation på 22 tkr och lönekompensation för resterande nio månader på 217

tkr. Nämnden har även tilldelats ett tilläggsanslag som avser kostnadsutvecklingen i prisbasbeloppet för arvoden på ca. 540 tkr.

Budget i balans

För att säkerställa grunduppdraget bedöms en utökning med två anställda i kansliet samt kompetensutvecklingsåtgärder vara nödvändiga. Det prognostiserade underskottet beroende på ökade personalkostnader och kompetensutveckling bedöms därför vara ofrånkomligt.

Resterande del av det prognostiserade underskottet är av sådan art som Överförmyndarnämnden själv inte kan råda över och avser förvaltarenhetens förväntade underskott. Under 2023 hade Förvaltarenheten totalt 37 uppdrag, vilket var lägre än det planerade antalet på 40 uppdrag. Arvodena för dessa 37 uppdrag som granskas och arvodesätts i år kommer inte att täcka enhetens kostnader och det underskott som då uppstår förväntas täckas från Överförmyndarnämndens budget.

Enheternas delårsresultat och prognos

Nämndens resultat

Nämnd	Utfall	Utfall ack	Budget ack	Avv ack	Budget	Prognos	Avv helår
	2023	2024-08	2024-08		2024	2024-08	prog-budg
5 Kostnader för arbetskraft	-366	-255	-237	-18	-355	-309	46
7 Övriga verksamhetskostnader	-54	-27	-23	-4	-34	-56	-22
Totalt	-420	-282	-259	-23	-389	-365	24

Utfallet för nämnden, huvudsakligen bestående av ersättning till nämndledamöter och kostnader för iPads fram till och med augusti månad, uppgår till 282 tkr, vilket är cirka 23 tkr högre än den periodiserade budgeten för samma period. Prognosen för nämndens totala kostnader indikerar ligga något högre mot årsbudgeten med cirka 24 tkr.

Kansliets resultat

Kansli	Utfall	Utfall ack	Budget ack	Avv ack	Budget	Prognos	Avv helår
	2023	2024-08	2024-08		2024	2024-08	prog-budg
3 Intäkter, Inkomster	77	1	25	-24	38	3	-35
4 Kostnader, Utgifter	-145	-16	-40	24	-60	-25	35
5 Kostnader för arbetskraft	-11 620	-8 013	-6 728	-1 285	-10 596	-12 494	-1 898
6 Övriga verksamhetskostnader	-749	-551	-461	-91	-694	-720	-26
7 Övriga verksamhetskostnader	-402	-337	-677	340	-1 092	-401	691
Totalt	-12 839	-8 916	-7 880	-1 036	-12 404	-13 637	-1 233

Utfallet för kansliet fram till och med augusti månad uppgår till 8 916 tkr, vilket resulterar i en negativ budgetavvikelse för perioden på cirka 1 mnkr. Prognosen för kansliet indikerar att personalkostnaderna förväntas generera en avvikelse på cirka 2 mnkr under 2024. Denna förväntade negativa avvikelse var tidigare känd och beaktades i nämndens beslut om verksamhetsplanen. För att säkerställa att nämnden kan fullgöra sitt grunduppdrag var det nödvändigt att utöka personalstyrkan med 2 årsarbetare både under 2023 och 2024. Trots den ökade kostnaden har ingen utökning av budgetramen skett, vilket i sin tur resulterar i ett underskott för kansliet. Övriga verksamhetskostnader indikerar en kostnadsbesparing som reducerar kansliets underskott till ca. 1,2 mnkr på helår.

Ställföreträdare resultat

Ställföreträdare	Utfall	Utfall ack	Budget ack	Budget	Prognos	Avv helår
	2023	2024-08	2024-08	2024	2024-08	prog-budg
3 Intäkter, Inkomster	9 887	8 300	5 373	2 927	8 060	2 682
4 Kostnader, Utgifter	-941	-512	-400	-112	-600	-620
5 Kostnader för arbetskraft	-15 857	-12 906	-10 108	-2 798	-15 162	-2 459
6 Övriga verksamhetskostnader	-3	0	-33	33	-50	0
7 Övriga verksamhetskostnader	-168	-72	-107	34	-160	-777
Totalt	-7 082	-5 189	-5 275	85	-7 912	-1 174

Utfallet för kostnadsstället ställföreträdare fram till och med augusti månad uppgår till 5,2 mkr, vilket resulterar i en positiv budgetavvikelse för perioden på cirka 85 tkr. Merparten av arvodeskostnaden för ställföreträdare utgörs av årsräkningar som avser utförandet av uppdrag för föregående år och som lämnas in till Överförmyndarkansliet under inledningen av året. Kostnaderna för arvoden är inte styrbara för nämnden i den meningen att det är först vid granskningen av redovisningen som ärendets tyngd och arvodets storlek framgår, samt om det är kommunen eller huvudmannen som ska stå för arvodet. Lagändringen som trädde i kraft redan år 2022 och resulterade i en ökning av intäkterna för huvudmännen under år 2023 när årsräkningarna granskades, har nu beaktats i prognoserna för innevarande år. Lagändringen avser höjningen av nivåerna för garantidelen av sjuk- och aktivitetsersättningen från Försäkringskassan. En 9-procentig ökning till följd av prisbasbeloppet. Under intäkter och kostnader för arbetskraft syns utvecklingen och motsvarar nästan ett nollsummespel. En ytterligare osäkerhetsfaktor blir hur många som eventuellt väljer att avstå från att kräva arvode, som kan ha påverkan på kostnadsnivån. I de fall där huvudmannen ska stå för arvodet betalar Örebro kommun ut arvodet till ställföreträdaren och fakturerar huvudmannen. Ju fler ärenden som återstår att granska, desto mer svårberäknad är kostnadsprognosen. Cirka 68 procent av årsräkningarna var granskade och arvodessatta vid augusti månads slut.

I kontogrupp 4 återfinns en prognostiserad avvikelse om 620 tkr vid delår 2. Denna avvikelse kan i huvudsak tillskrivas en ökning av antalet aktiva ärenden som hanteras av företaget Optio, ett bolag med professionella ställföreträdare som anlitas av flera kommuners överförmyndare. Ökningen medför en utmaning i att förutsäga varaktigheten av ett ärende hos Optio, vilket innebär en osäkerhet kring de långsiktiga kostnaderna för varje ärende. Det är också värt att notera att Överförmyndarnämnden saknar kontroll över hur många uppdrag som Förvaltarenheten väljer att anta, vilket innebär att kostnaderna inte kan styras av nämnden. I den ursprungliga beräkningen vid införandet av en förvaltarenhet antogs att var och en av de två anställda skulle vara ansvariga för hanteringen av 20 ärenden vardera (40 st. totalt). Det var planerat att dessa ärenden skulle karakteriseras av en högre grad av komplexitet, vilket i sin tur skulle generera högre arvoden jämfört med mindre komplexa ärenden. Eventuella underskott hos Förvaltarenheten ligger helt utanför Överförmyndarnämndens kontroll, i likhet med arvodeskostnaderna. Prognosen inkluderar en uppskattning av ett potentiellt negativt resultat. Underskottet för Förvaltarenheten under 2024 förväntas uppgå till ca. 500 tkr samt arvodeskostnader på ca. 300 tkr som kommer att regleras i slutet på året.

Aktuellt hos förvaltarenheten

	Utfall ack	Budget	Avv ack
	2024-08	2024	
Förvaltarenhet	-1 114	-834	-280
	-1 114	-834	-280

Vid utgången av augusti uppgår förvaltarenhetens utfall till ca. 1,1 mkr. Enheten har en helårsbudget på 834 tkr, och det framgår att hela denna summa redan har nyttjats, vilket

resulterar i ett underskott på ca. 300 tkr för perioden. Som tidigare nämnts i föregående avsnitt, prognostiserar Överförmyndarnämnden en totalreglering på 800 tkr gentemot förvaltarenheten.

REMO

REMO	Utfall 2023	Utfall ack 2024-08	Budget ack 2024-08	Avv ack	Budget 2024	Prognos 2024-08	Avv helår prog-budg
4 Kostnader, Utgifter	-44	0	-2	2	-3	-3	0
6 Övriga verksamhetskostnader	-367	0	-3	3	-5	-5	0
7 Övriga verksamhetskostnader	-9	0	-96	96	-144	-144	0
Totalt	-420	0	-101	101	-152	-152	0

REMO är ett samarbete mellan Överförmyndarkansliet, myndighetsutövande verksamheter under Socialnämnden samt Förvaltningen för sociala insatser för att söka, hitta och behålla uppdragstagare. Kommunstyrelsen finansierar verksamheten genom att ge Överförmyndarnämnden ett ramanslag om 152 tkr. Hittills har inga medel från detta anslag nyttjats.

Intäkts- och kostnadsutveckling

Kostnadsutveckling

Personalkostnader	Utfall 2023 jan-aug	Utfall 2024 jan-aug	Budget jan-aug 2024	Förbrukning % utfall 2023
Nämnd	-242	-255	-309	105%
Kansliet	-7 524	-8 013	-10 596	106%
Ställföreträdare	-8 612	-12 906	-10 108	150%
	-16 378	-21 174	-21 013	129%

Belopp i tusentals kronor (tkr)

När det kommer till kostnadsutvecklingen för Överförmyndarnämnden är det viktigt att notera att arvodeskostnaden för ställföreträdarskap utgör den största enskilda kostnaden, följt av personalkostnader i kansliet. Under den aktuella perioden fram till och med augusti har arvodeskostnaderna för ställföreträdare ökat markant, med en ökning på 50 procent jämfört med samma period under föregående år. Denna ökning kan härledas till att fler årsräkningar redan har blivit granskade och arvodesatta, ca. 23 procent mer än samma period året innan (45 procent). Kostnaden för ställföreträdare inkluderar arvodeskostnaden oavsett om den bärs av kommunen eller huvudmannen. Dessutom inkluderas i denna utveckling årsräkningar från 2022 som inte har blivit granskade under föregående år. Detta resulterar i en högre arvodeskostnad och även särskilt med tanke på eventuella påverkande faktorer såsom ökningen i prisbasbeloppet (9 procent).

Den 6-procentiga ökningen som återspeglas inom Kansliet förklaras av den överanställning som var nödvändig för både år 2023 och 2024 för att säkerställa grunduppdraget, samt en oförväntad personalkostnad. Arvodena till förtroendevalda har ökat något med cirka 13 tkr.

Intäktsutveckling

	Utfall	Utfall ack	Budget ack	Jämförelse %
Intäktsutveckling	2023-08	2024-08	2024-08	utfall 2023 och 2024
Intäkter från huvudmän	5 358	8 300	5 373	155%
Totalt	5 358	8 300	5 373	155%

Ovanstående tabell illustrerar intäktsutvecklingen från huvudmännen. Jämfört med budgeten för perioden i år har intäkterna ökat betydligt med hela 55 procent. Det bör noteras att denna ökning är en följd av en eftersläpning av fakturerade intäkter. Därtill beror denna ökning på den lagändringen som nämndes tidigare under avsnittet "*Ställföreträdare*", som har gett konsekvensen att huvudmännen nu i högre grad än tidigare bidrar till en större del av arvodet till ställföreträdarna.

Både lagändringen och den ökade prisbasbeloppet har en betydande inverkan både på intäkterna från huvudmännen och på arvoden till ställföreträdarna. Enligt prognosen förväntas dessa effekter balansera varandra och förväntas generera uppskattningsvis ett nollresultat.

Investeringar

Investeringar – inventarier

Inga investeringsmedel har tilldelats Överförmyndarnämnden för innevarande år. Nämnden har inte några kapitalkostnader sedan tidigare. Verksamhetschef har dock identifierat ett behov av investering av kopiator. Nämnden har därför begärt en investeringsbudget på 100 tkr för 2025, men den har inte beviljats.

5. Fem år i sammandrag

Fem år i sammandrag	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	156 381	156 987	158 057	159 348	159 862
varav andel kvinnor	78 785	79 114	79 669	80 466	78 882
varav andel män	77 596	77 873	78 388	80 773	79 129
Verksamhet³					
Antal unika personer som är ställföreträdare, totalt⁴	1 569	1 603	1 659	1 679	1 679
varav andel kvinnor	59 %	58 %	58 %	58 %	58 %
varav andel män	41 %	42 %	42 %	42 %	42 %
Antal gode män	737	736	743	726	726
varav andel kvinnor	62%	61 %	59 %	61 %	61 %
varav andel män	38%	39 %	41 %	39 %	39 %
Antal förvaltare	114	127	114	111	111
varav andel kvinnor	50%	50 %	54 %	47 %	47 %
varav andel män	50%	50 %	46 %	53 %	53 %
varav förvaltare för samma person och akt (Förvaltare enl FB 11:7/God man enl FB 11:4)	34	44	43	38	38
Antal förmyndare	729	758	811	989	989
varav andel kvinnor	56%	56 %	56 %	57 %	57 %
varav andel män	44%	44 %	44 %	43 %	43 %
Antal särskilt förordnad vårdnadshavare	60	67	67	66	66
varav andel kvinnor	62%	60 %	56 %	63 %	63 %
varav andel män	38%	40 %	44 %	37 %	37 %
Antal ställföreträdarskap, totalt	2 295	2 418	2 490⁵	2 090	2 090
varav godmanskap	1 171	1 235	1 263	45 %	45 %
varav förvaltarskap	197	200	202	55 %	55 %

³ Summan av antal gode män, förvaltare, förmyndare osv är större än antalet unika personer som är ställföreträdare, vilka ofta har fler uppdrag.

⁴ En person som är ställföreträdare kan ha fler och olika uppdrag/ställföreträdarskap. Summan av antal gode män, förvaltare, förmyndare osv är därför större än antalet unika personer som är ställföreträdare. Nyckeltalet tas ut från verksamhetssystemet och avser den uppgift som lämnas till länsstyrelsen för respektive år.

Fem år i sammandrag, forts.	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Antal huvudmän, totalt⁶	1 916	2 005	2 057	1176	1176
varav andel kvinnor	44%	45%	46 %	197	197
varav andel män	56%	55%	54 %	622	622
med god man	1 093	1 138	1 164	55	55
med förvaltare	157	153	150	40	40
med förmyndare	536	551	595	102	102
med särskilt förordnad vårdnadshavare	49	55	56	63 %	63 %
Med övrigt ställföreträderskap	81	108	92	40	40
Antal begäran om entledigande under året	138	146	129	102	102
varav entledigande beslutades inom tre månader (%)	17 %	19 %	28 %	63 %	63 %
Ekonomi					
Antal granskade redovisningar	1 602	1 548	1 696	1749	1749
varav utan anmärkning	98 %	99 %	99 %	98 %	98 %
Ekonomisk ramavvikelse, tkr	-258	-1185	-876	-560	-560
Kostnad för överförmyndarnämnd/ställföreträderskap (exkl arvoden för stf)	7 776	7 880	8 328	9 490	9 490
Ställföreträdaruppdrag där arvode inte tas ut, antal	708	186	157	200	200
Ställföreträdaruppdrag där arvode inte tas ut, andel (%)	37%	9%	8%	14%	14%
Kostnadsfördelning av arvoden - huvudmäns andel/kommunens andel (%)	53/47	53/47	51/49	64/36	64/36
Genomsnittligt arvode					
per ställföreträdare	7 643	8 271	9 311	i.u.	
per ställföreträderskap	6 259	5 483	8 946	9 647	9 647
Anställda					
Antal tjänster i årsarbetstid	15,2	17	16	16	16
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	12	16	15	15	15
varav antal kvinnor	12	15	13	13	13
varav antal män	0	1	2	2	2
Antal visstidsanställda, årsarbetare	3,2	1	1	1	1
HME⁷	58	62	65	68	68

⁶ En huvudman kan ha fler anordnanden och ställföreträdare.

⁷ HME = Hållbart medarbetarengagemang. Ett index som samlar svarar på medarbetarens upplevelse inom tre delområden; motivation, ledarskap och styrning.

6. Bilagor

Bilaga 1: Planerade och vidtagna åtgärder

Tabell: Planerade och vidtagna åtgärder

Åtgärd 1	Besluts-datum (om aktuellt)	Diarie-nummer (om aktuellt)	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
För att säkra nämndens grunduppdrag och att på sikt nå en ekonomi i balans ger nämnden verksamhetschefen i uppdrag att tillfälligt utöka bemanningen under 2023 och 2024 med 2,0 tjänster.	230323	ÖN 331/2022	-1547	-1547	-	Grunduppdraget och rättssäkerheten kan säkerställas samtidigt som nödvändigt utvecklingsarbete kan genomföras på ett bra och effektivt sätt.
Kommentar:	På sikt innebär åtgärderna att processerna blir mer effektiva och rättssäkra, att personalen får en bättre arbetsmiljö samt att ställföreträdarna blir tryggare i sina uppdrag och inkommer med bättre redovisningar. Därför syftar åtgärderna till att på sikt möjliggöra en ekonomi i balans.					
Åtgärd 2	Besluts-datum (om aktuellt)	Diarie-nummer (om aktuellt)	Prognos effekt under året, mnkr	Beräknad total effekt, mnkr	Hittills uppnådd effekt, mnkr	Beskriv förväntad effekt
För att säkra nämndens grunduppdrag och att på sikt nå en ekonomi i balans ger nämnden verksamhetschefen i uppdrag att sörja för att personalens och ställföreträdarnas kompetensutveckling i tillräcklig omfattning, med ytterligare sammanlagt 300 tkr under 2024	231109	ÖN 177/2023	-300	-300	-154	Nödvändig kompetensutveckling av ställföreträdare och personal för att kunna säkerställa ställföreträdarnas rätta förutsättningar för sina uppdrag, samt att säkerställa en effektiv och rättssäker handläggning med kvalitet
Kommentar:	Under flera år har utbildningsinsatser för ställföreträdarna uteblivit och personalens behov av kompetensutveckling har inte tillgodosetts i tillräcklig utsträckning. Utan satsningen på kompetensutveckling för ställföreträdare skulle fler vilja lämna sina uppdrag, det blir svårare att rekrytera nya och huvudmännen riskerar att inte få sina behov tillgodosedda. Det finns risker för att huvudmännen lider skada om deras ställföreträdare inte har tillräcklig kompetens att sköta sina uppdrag. Otillräcklig kompetensutveckling för personalen är ett steg i fel riktning när det gäller att vara en attraktiv arbetsgivare. Personalen har rätt till kompetensutveckling för att kunna ha de rätta förutsättningarna för en effektiv och rättssäker handläggning.					